

ಉಪವಾಸವೆಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ. ಉಪ ಎಂದರೆ ಸಮೀಪ ಎಂದು. ವಸ್ ಎಂದರೆ ವಾಸಿಸು, ಇರು ಎಂದರ್ಥ. ಉಪವಾಸ ವೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು ಎಂದು. ಯಾರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದು? ಭಗವಂತನ ಸಮೀಪ ದಲ್ಲಿ. ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳಿಸಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಜನೆ, ಪೂಜೆ, ಧ್ಯಾನ, ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅನವರತವೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಉಪವಾಸ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ, ಹರಿಕಥೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯ

ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಯೋಗವೆಂದರೆ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ (ಯೋಗಶ್ಲೋಕೃತ್ಪತ್ಯನಿರೋಧಃ|| ಯೋ.ಸೂ. ೧.೨). ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಕವಚ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿಸು ವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು 'ಈ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?' ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸು

ಒಂದೇ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ವುದೇ ಅಭ್ಯಾಸ. ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸು ವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ವೈರಾಗ್ಯ. ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯ ಎರಡು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕಗಳು. ಹೀಗೆ ಅಭ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಜಾಗರಣೆ ಹಾಗೂ ಉಪವಾಸಗಳ ಅರ್ಥವೂ ಸಹ ಇದೇ.

ಜಾಗರಣೆಯೆಂದರೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತನಾಗಿದ್ದು ಧ್ಯಾನಾದಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತ ನಾಗುವುದು. ಸಾಧಕ ಆಜಾಗರೂಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಭಗವಂತನಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತನಾಗಿದ್ದು ಪುನಃಪುನಃ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸ ವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉಪವಾಸವೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನ ಖಗೊಳಿಸುವುದು, ಭಗವಂತನೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡುವುದು. ಇದೇ ವೈರಾಗ್ಯ. ಹೀಗೆ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ಜಾಗರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಶಿವನನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಂಗಲಕರನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದೇಶ.

ವ್ಯಾಧನ ಶಿವರಾತ್ರಿ

ಬ್ರ. ನಾರಾಯಣ

ಹಿಂದೆ ಅರ್ಬುದಾಚಲವೆಂಬ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುದ್ರಹನೆಂಬ ಬೇಡನಿದ್ದ. ಅವನು ಬಲಶಾಲಿ, ಕ್ರೂರಿ; ಬೇಟೆ- ದರೋಡೆಗಳಿಂದ ಅವನ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟರು. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುದ್ರಹನನ್ನು ಹಿಡಿಸಿದರು. ಅವನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟ. ಅವನ ದುರದೃಷ್ಟ, ಅಂದು ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಹಗಲು ಸಂಜೆಗೆ ತಿರುಗಿತು; ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿದ ಮುಖಗಳು ಅವನು ತರುವ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿವೆ. ಬರಿಗೈಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮರಳಲಿ? —ಎಂದುಕೊಂಡು ಗುರುದ್ರಹ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೊಂದು ಕೊಳವಿತ್ತು. 'ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆಗ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಾಣ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅವನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ವೃಕ್ಷವನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಅಂದು ಶಿವರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿಯ ಮೊದಲ ಯಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯೊಂದು ಕೊಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಂತು. ಗುರುದ್ರಹ ಸಿದ್ಧನಾದ.

ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಣ ಹೂಡಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಜಿಂಕೆ ಮಾತ ನಾಡಿತು: 'ಎಲೈ ಬೇಡ, ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರುವೆ? ನನಗೆ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿವೆ.' ಗುರುದ್ರಹ ಹೇಳಿದ: 'ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಸಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಒಯ್ಯದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನೇಗಲೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ.' ಇನ್ನೇನು ಬಾಣ ಬಿಡಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಜಿಂಕೆ, 'ಅಯ್ಯಾ, ನಾನು ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ. ಹಸಿದ ಮನುಷ್ಯರ ಜೀವವನ್ನುಳಿಸಲು ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯ ಇನ್ನೇನಿದೆ! ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು. ನಾನು ಸತ್ತರೆ ನನ್ನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಂಡನ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದಿತು.

ಅದರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೇಡ ಒಂದು ಸಲ ಅಳುಕಿದ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಿಂಕೆ ಮರಳಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯೇನು? 'ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ! ನೀನು ಮರಳಿ ಬಾರದೆ ನನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನೇಗಲೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಬಾಣಹೂಡಿ ನಿಂತ. ಜಿಂಕೆ ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನು ತಡೆದು, 'ಅಯ್ಯಾ,

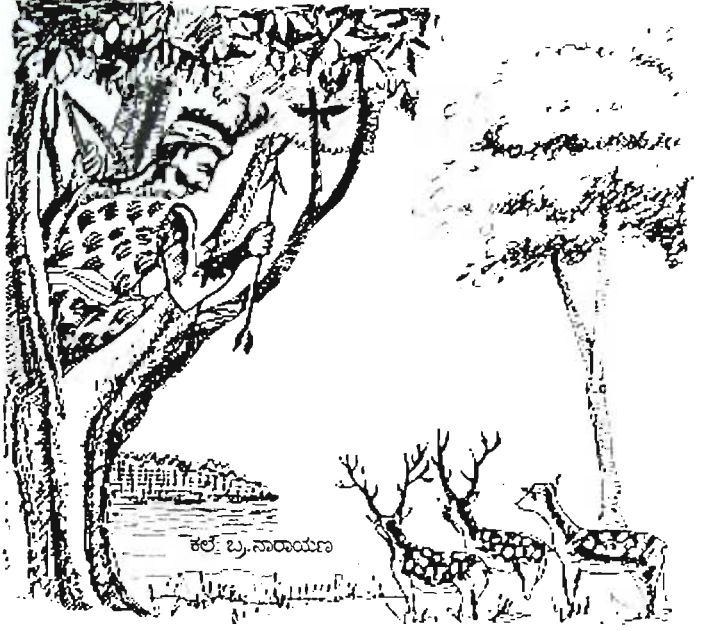
ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಸ್ತ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದೆ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಶಿವನನ್ನು ವಂದಿಸಿದಂತೆ. ಇಂದು ಶಿವರಾತ್ರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಖಂಡಿತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು' ಎಂದಿತು.

ಬೇಡ ಸಂದೇಹದಿಂದಲೇ ಅದರ ಮಾತಿಗೊಪ್ಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಜಿಂಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಮೂಡಿಸ ತೊಡಗಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯ ಮೊದಲ ಯಾಮವನ್ನು ಬೇಡ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ.

ತನ್ನ ಬಳಗವಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಮರಳಿದ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿತು, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿತು; ತನ್ನ ಗಂಡ ಹಾಗೂ ತಂಗಿಗೆ ತಾನು ಬೇಡನಿಗಿತ್ತ ವಚನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿತು. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಿರಲು ತಾನು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದಿತು. ಆಗ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆ ಹೇಳಿತು: 'ನೀನು ದರೋ ಈ ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳ ತಾಯಿ. ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಹೇಗೆ ಬದುಕುವವು? ನಿನ್ನ ಬದಲು ನಾನೇ ಬೇಡನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಅವನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೊಬ್ಬಿದ ದೇಹ ಹಾಗಾದರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿ.' ಆಗ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯ ತಂಗಿ ಗಂಡು ಜಿಂಕೆಗೆ ಹೇಳಿತು, 'ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕ ಬದುಕಲಾರಳು. ಅಕ್ಕ ನಿಲ್ಲದೆ ಮರಿಗಳು ಬದುಕುವವು? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೋಗುವುದೇ ಸರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.' ಈ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಯಾರಿಗೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗದೆ, ಕೊನೆಗೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಿಂಕೆಗಳ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಮೂರು ಜಿಂಕೆಗಳೂ ಬೇಡನಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿಗೊಡಲು ಹೊರಟವು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ತಾವೇಕೆ ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂದು ಮರಿಗಳೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದವು.

ಎರಡನೇ ಯಾಮವನ್ನೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ಬೇಡ, ಹಲವು ಜಿಂಕೆಗಳು ತನ್ನತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆಯೇರಿಸಿ ಸಿದ್ಧನಾದ. ಯಾವ ಜಿಂಕೆಗೆ ಬಾಣ ಬಿಡಲಿ? ಒಂದು ಜಿಂಕೆಗೆ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಓಡುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಆ ದೊಡ್ಡ ಜಿಂಕೆಯನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ— ಎಂದು ಅದರತ್ತ ಗುರಿಹಿಡಿದ. ಆಗ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆ ಮಾತನಾಡಿತು: 'ಅಯ್ಯಾ ವ್ಯಾಧನೆ, ನಿನಗಿತ್ತ ವಚನದಂತೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಪತ್ನೀಪುತ್ರರು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟಿರುವರು. ನಿನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ತಡಮಾಡಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಮೂವರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಅವರ ಜೀವವನ್ನುಳಿಸು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಪೂಜ್ಯಕರವಾದ ಕಾರ್ಯ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಿದೆ?' ಎಂದಿತು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುದ್ರುಹ ಕಲ್ಪಾಗಿ ನಿಂತ. ಅದೇ ಜಿಂಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿದೆ! ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಗಂಡ, ತಂಗಿ, ಮರಿಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಸತ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ!

ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂತು. ಕರುಣಾಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವನು ಹೇಳಿದ: 'ಇಂದು ಶಿವರಾತ್ರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ತ್ಯಾಗ ಇವು ನನಗೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ನನ್ನವರ ಜೀವವನ್ನುಳಿಸಲು ಅನ್ಯರ ಜೀವ ತೆಗೆಯುವ ನಾನೆಂಥ ನೀಚ! ಶಿವನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ವಧಾರ್ಹರಲ್ಲ. ನೀವು ಮರಳಿಹೋಗಿ, ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ಮನೆಯವರ ಹಸಿವನ್ನು ಶಿವನೇ ನೀಗಿಸುತ್ತಾನೆ' ಎಂದ. ಜಿಂಕೆಗಳು ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತ ಮರಳಿ ಹೋದವು. ಅವು ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅವುಗಳು ಹೋದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುದ್ರುಹ.

ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಜಾಗರಣೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆದ ಅವನು ಬೆಳಗಾಗುವಾಗ ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಅವನೊಳಗೆ ಮೂಡಿದ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶಿವ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಅವನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಶಿವ ಅರ್ಬುದಾಚಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧೇಶ್ವರನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ. ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಗುರುದ್ರುಹ ಗುಹನಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಆತಿಥ್ಯನೀಡಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ಶಿವ ಜನನ-ಮರಣದ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಿದ.

ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ತ್ಯಾಗ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ನೈತಿಕ ಆಚರಣೆಯೇ ಶಿವನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪೂಜೆ.

(ಶಿವಪುರಾಣ ಆಧಾರಿತ)

